

OULUKohteen nimi: **Mikonkangas SE**

MJ-rekisteritunnus: 564010052

Määrittely: Maa-/pyyntikuoppia

Peruskartta: 3421 09 Ylipää

Uudet kuopat:

1. ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 7205586, E 436933
 Koordinaatit (YKJ): p = 7208603, i = 3437080, z = n. 23

2. ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 7205569, E 436888
 Koordinaatit (YKJ): p = 7208586, i = 3437035, z = n. 23

Mahdolliseen asuinpaikkaan viittaavat havainnot:

ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit N 7205571, E 436851
 Koordinaatit (YKJ): p = 7208588, i = 3436998, z = n. 23

Vanhastaan tunnetun kuoppakohteen Mikonkangas SE pohjoispuolelle maantien varrelle on suunnitteilla pyörätie. Alueen kuopat käytiin merkitsemässä oranssein muinaisjäännösnauhoin. Kuoppien viereen laitettiin kookkaampi nauha ja kuopan pohjalle, jokseenkin keskelle, laitettiin pienempi nauha osoittamaan mittauspaikkaa. Muutamassa kohdassa yksi iso nauha osoittaa useampaa kuoppaa. Käytössä ollut Yliopiston tekemä kartta (Ikäheimo 2000, ohessa) osoittautui tarkaksi. Sen avulla kuopat on helppo paikantaa maastosta. Aiemmin alueelta tunnetut kuoppajäännökset koordinaatteineen (käsi gps-tarkkuus) ovat löydettävissä muinaisjäännösrekisteristä.

Kuoppien merkinnän aikana tavattiin kaksi uutta kuoppaa alueen länsiosasta. Alueelta tavattiin myös palanutta kiveä, joka voi viitata muinaiseen asuinpaikkaan. Kuoppa 1. sijaitsee kapean harjannemaisen kohouman päällä. Sen halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys puolisen metriä. Kuoppa 2 sijaitsee kankaan etelälaidan tuntumassa. Sen halkaisija on noin 4-4,5 metriä ja syvyys 80–90 cm. Kankaan eteläreunaa oli laikutettu hakkuiden jäljiltä (hakkuut eivät ole vahingoittaneet Metsäkouluntien länsipuolisia kuoppia). Laikutus on tehty aivan kankaan laidalla kapealle vyöhykkeelle eikä se ulotu aiempien alueelta löydettyjen läntisimpien kuoppien eteläpuolelle. Kuopan 2 länsipuolelta tavattiin kolmen tai neljän laikun hiekasta yhteensä puolenkymmentä palanutta kiveä. Kvartsia tai muuta selvästi esihistoriallisesta asuinpaikasta kertovaa ei löydetty.

Pyörätietä lähimmät kuopat on merkitty oheiseen Ikäheimon karttaan, jota on täydennetty manuaalisesti kahden uuden kuopan (nrot 28 ja 29) osalta, myös pyörätien maa-alueelle varattua 25 metrin levyistä aluetta on hahmoteltu ja uhanalaisimmat kohdat on merkitty tunnuksin A-D.

HUOM: Oheisen kartan osalta on huomattava, että se on lähinnä ohjeellinen, jotta tilanne hahmottuu.

Kohdan A uusi kuoppa (keskikohta) on noin 26 metriä asfaltin reunasta, kun kuopalle ajatellaan noin seitsemän metriä säteeltään oleva suojavyöhyke, jää pyörätielle tilaa noin 19 metriä.

Kohdassa B tietä lähin kuoppa on noin 20–21 metrin päässä tiestä eli minimissään pyörätielle on tilaa 14–15 metriä.

Kohdan C kuopan etäisyys tiestä on vain 18–19 metriä, joten siinä tilaa jää vain 12–13 metriä.

Kohdan D kaksi kuoppaa lienevät turvassa, sillä niiden alueella pyörätie on suunniteltu toteutettavaksi vanhaa tieuraa pitkin.

Muut kuopat sijaitsevat vähintään 25 metrin päässä tiestä, joten rakentaminen ei näyttäisi niitä uhkaavan. Tarkemmin tilannetta voidaan arvioida, merkittyjen kohteiden mittaamisen ja kartalle merkitsemisen jälkeen.

Kuoppakohteisiin liittyy joskus myös asuinpaikka. Mikonkankaalta sellaista ei tunneta. Maastollisesti luonteva sijainti asuinpaikalle on kankaan etelälaita, joka laskee kohti muinaista Oulujoen uomaa, joka on erottanut aikoinaan saarena olleen Sanginkankaan joen pohjoispuolisesta mantereesta. Kuoppien merkinnän aikana tavattiin muutama palanut kivi (ei merkitty oheiselle kartalle) läntisimmän kuopan länsipuolelta suo reunassa olevan muinaisen rantatörmän päällä olleista laikutuksista. Kuoppien pohjoispuolella havaintomahdollisuudet eivät olleet otolliset asuinpaikkajälkiä ajatellen. Muutamissa rikkoutuneissa maanpinnankohdissa sellaista ei havaittu. Tilanne on kaikeksi ollut otollisempi aiempien tutkimusten yhteydessä, mutta asuinpaikkaan viittaavia löytöjä ei ole tuolloinkaan tehty. Lisäksi on huomattava, että maantien vieressä sen eteläpuolella kulkee vesijohto-/viemärikaivanto(?). Sen pinta on kuitenkin kasvanut lähes umpeen.

Pyörätien tarkempi suunnittelu alueella tehdään kuoppien mittauksen jälkeen. Kohteesta käytyjen keskustelujen ja s-postien yhteydessä todettiin, että suunnitelmat on lähetettävä Museovirastoon lausuntoa varten.

Kohde on merkittiin/tarkastettiin 18.9.2013/ Tuomo Valli & Mika Sarkkinen

Liite: Täydennetty karttaote (alkup. Ikäheimo 2000); huom. ohjeellinen.

Oulussa 23.9.2013

Mika Sarkkinen
arkeologi
Pohjois-Pohjanmaan museo

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Oulu Mikonkangas SE	
Yleiskartta	Mittakaava 1:2000
z= 25 m mpy	9.5.2000
Kartoitus: Janne Ikäheimo	
Puhtaaksi piirtänyt: Janne Ikäheimo	

- = kuoppajäänne ≤ 3m
- = kuoppajäänne > 3m

